

Preperasyona Genel Bakış

Dr.MustafaZortuk

Giriş

- Preperasyondan önce, dişteki çürük ya da fraktürlerin pulpa ve gingiva ile olan ilişkileri incelenmelidir.
- Çürükler varsa, bunlar çeşitli alet ve frezlerle temizlenir, böylece oluşacak olan sekonder çürükler için önlemler alınır.

- Koledaki gingivanın durumu gözden geçirilir. Burada erozyona bağlı aşırı madde kayıpları, dolgu maddeleri ile normal duruma getirilir.

- Ayrıca dişin fraktüre uğramış ya da eksik olan kőşeleri, normal diş boyutuna göre çeşitli maddelerle restore edilir.
- Prepare edilecek dişin kronunda dolgular varsa bunlar radyolojik gőrüntüler ve klinik bulgular ışığında en ve boyları saptanır.
- Dolgular kőtü ise bunlar çıkarılıp yerleri temizlenir ve yeni dolgular yapılır.

- Çürüklerin (Caries) restore edilmesi, preperasyonun kolay ve de ölçünün doğru alınmasını sağlar.

Doğru preperasyon için;

- Elmas frezler keskin olmalı,
- Preperasyonda dokunmatik sistem yani sürekli aynı yerde kesme yerine, gezinerek preperasyon yapılmalıdır,
- Soğutma sistemimiz tam çalışmalıdır,

- Hastaya yaklaşımımız iyi olmalı, hasta bize güven duymalıdır,
- Preperasyon tüm yüzeylerde yeterli yapılmalı, gereksiz yere fazla kesimden kaçınılmalıdır.

Preperasyon sırasında;

- Dişin anatomik şekline olanaklar elverdiğince sadık kalınmalıdır,
- İnsizo-gingival ve okluzo-gingival boy gereğinden fazla kısaltılmamalıdır,
- Undercut oluşturulmamalıdır,

- Preperasyon a, insizal ve okluzalden bakıldığında, koledeki basamak dişin her tarafından rahatlıkla görülmelidir,
- Koledeki basamak, düzgün ve kesintisiz olmalıdır.

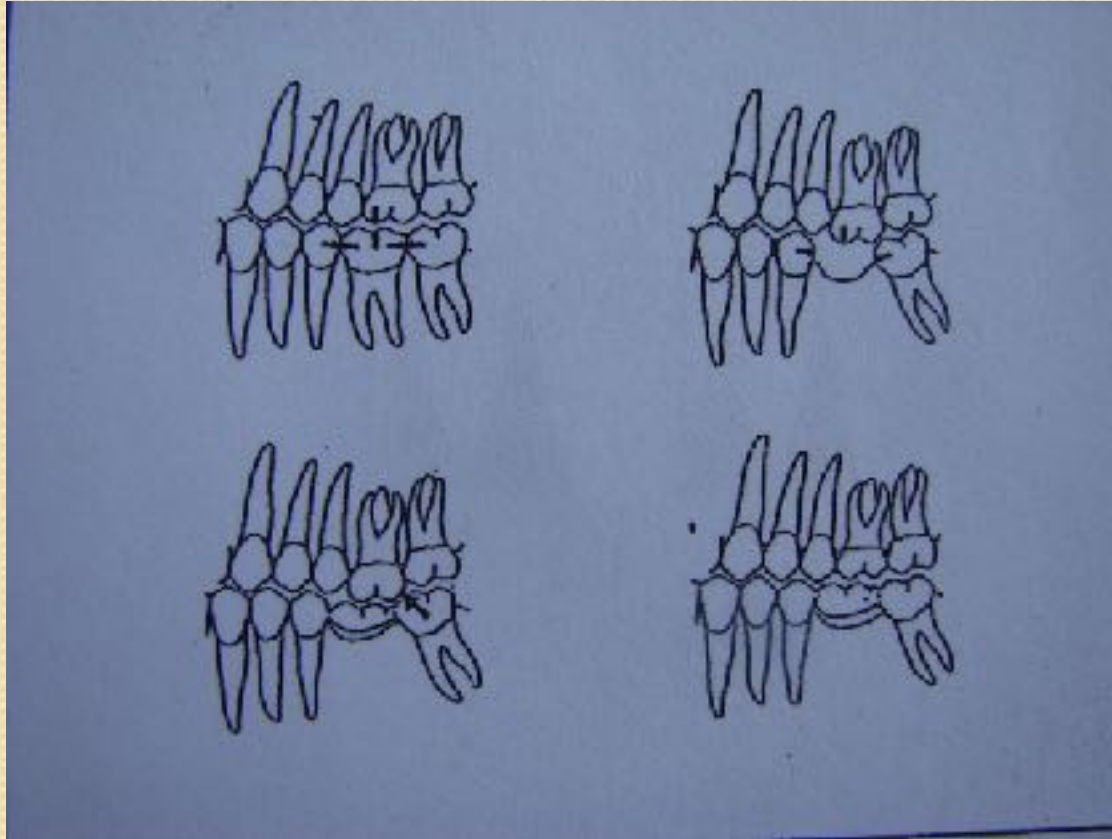
Hatalı preperasyon sonucu;

- Yüksek devirli turla çalışmada soğutucu yoksa, pulpada patolojik olaylar meydana gelir,
- Dikkatsiz preperasyon sonucu, pulpa ekspoz olabilir,
- Komşu ve antogonist dişlere zarar verilebilir,
- Gingiva ve epitelyal ataşman tahrip edilebilir,
- Yanak ve dudak ve dil gibi komşu yumuşak dokularda zarar oluşabilir,
- Kron boyu ve de mezial distal duvarlar fazla kesilebilir.

SABİT PROTEZLERDE DESTEK DİŞ, SEÇİMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- Dental ark dişlerin birbirlerini desteklediği dinamik bir denge konumundadır. Bir diş kaybı olduğu zaman dental arkın yapısal bütünlüğu bozulur ve yeni bir denge durumu oluşuncaya kadar birbirini takip eden diş hareketleri görülür.

Alt birinci molar dişin çürük nedeniyle kaybı ve ikinci molar dişin meziale eğimi çok karşılaşılan bir durumdur.

- Kayıp bir dişin yerini doldurmak için genellikle sabit bir köprü tercih edilir. Bir köprü için en uygun konfigürasyon dişsiz bölgenin her iki tarafında köprüyü destekleyecek destek dişlerin olmasıdır.
- Destek dişler, periodontal olarak sağlam, dişsiz alan kısa ve düz, retinerler iyi dizayn edilmiş ve uygulanmiş ise köprüden uzun bir fonksiyon süresi sağlaması beklenir.

Destek dişlerin değerlendirilmesi:

- Bütün restorasyonlar, uygulanan sabit okluzal kuvvete dayanabilme kabiliyetine sahip olmalıdır.
- Kayıp dişlerin absorbe edeceği okluzal kuvvetler gövde ve retinerler aracılığı ile destek dişlere iletilecektir.
- Destek dişler kendilerine yönelen kuvvetlerin yanı sıra kayıp dişlere gelen kuvvetleri de karşılar.

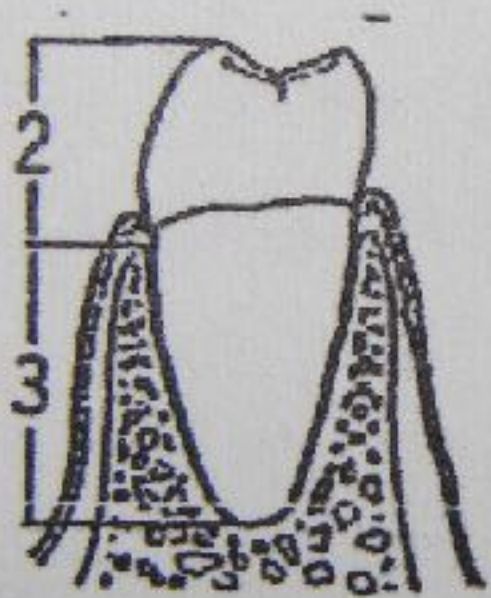
- İdeal destek diş vital olan destek diştir. Ancak endodontik tedavili dişlerde destek diş olarak kullanılabilir.
- Herhangi bir protez yapılmadan önce destek dişlerin çevresindeki destekleyici dokular sağlıklı olmalıdır.
- Dişlerde enflamasyon ve mobilite olmamalıdır.

Kökler ve destekleyici dokular şu faktörler göz önüne alınarak değerlendirilmelidir.

1. Kron-kök oranı
2. Kök konfigürasyonu
3. Periodontal yüzey alanı

Kron-kök oranı

- Dişin okluzal yüzeyi ile alveolar kret tepesi arasındaki mesafenin, kemik içerisinde yer alan kök uzunluğu ile karşılaştırılmasına denir
- İdeali $\frac{1}{2}$ dir. Normal koşullar altında olası destek diş için kabul edilebilecek minimum oran $\frac{1}{2}$ dir.

A

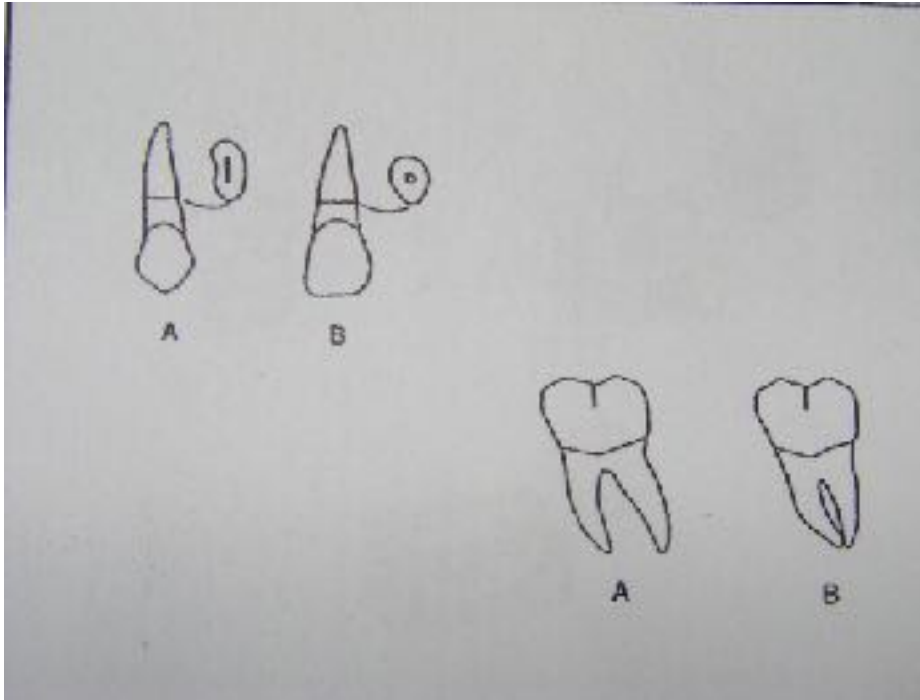

B

Kök konfigürasyonu

- Periodontal açıdan destek dişin uygunluğuna karar verebilmek için kök konfigürasyonu önemlidir.
- Kökün horizonral kesitinde, labiolingual boyutu meziodistal boyutundan daha geniş olan kökler yuvarlak olanlardan daha çok tercih edilir.
- Çok köklü dişlerde birbirinden ayrı geniş kökler, birbirine yaklaşan birleşen genelde konik bir konfigürasyon gösteren dişlerden daha iyi bir periodontal destek sağlar.

Kök konfigurasyonu ve periodontal yüzey alanı.

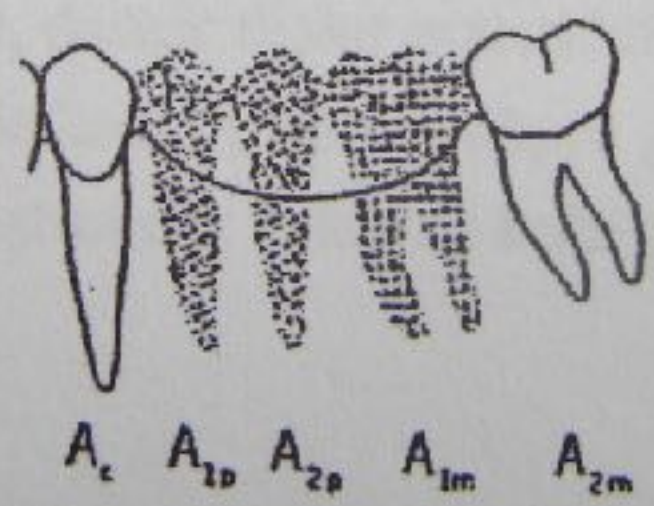
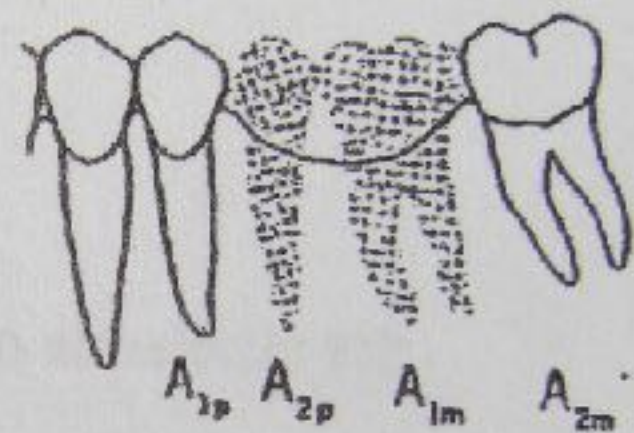
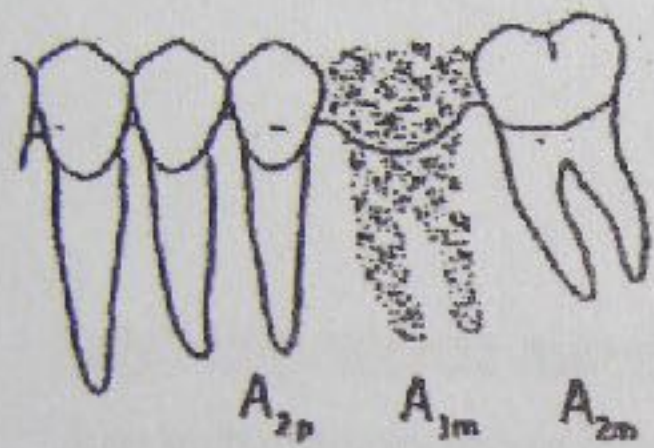

Dişler	Kök yüzey alanı (mm ²)
Üst santral	204
Üst kanin	273
Üst 2. premolar	220
Üst 1. molar	433
Alt santral	154
Alt kanin	268
Alt 2. premolar	207
Alt 1. molar	431

Periodontal yüzey alanı

- Periodontal yüzey alanı (kök yüzey alanı) büyük olan dişler ilave stresleri daha iyi karşılar
- Periodontal desteklerini kaybetmiş dişlerin destek olarak hizmet etme kapasiteleri azalır.

- Ante kanunu'na göre destek dişlerin periodontal alanlarının toplamı gövde olarak yerleştirilecek olan kayıp dişlerin periodontal alanlarına eşit veya daha fazla olmalıdır.
- Buna bağlı olarak kısa gövdeli köprüler uzun gövdeli köprülerden daha iyidir.

Genel bir tedavi planı Şu Őekilde özetlenebilir;

1. Sistemik tedavi (Hikayesi, sistemik hastalıklar, premedikasyon, ağız enfeksiyonlarının tedavileri)
2. Ağız hazırlığı (Cerrahi, endodontik, konservatif, peridontal, ortodontik tedaviler, okluzal düzeltmeler)
3. Protetik tedavi.

Prognoz

- Yapılan protetik tedavinin simantasyon sonrası dönemi yani oral hijyenin öğretilmesi devam ettirilmesi şeklinde, tedavinin devam ettirilmesidir.
- Prognozun değerlendirilmesinde;
- Hastanın işbirliğine, dental hijyenine, destekleyici dokulara, restorasyon tipine ve medikal duruma bağlıdır.

TEŐEKKÜRLER